ת"פ 40342/99 – אמיר אליהו נגד מדינת ישראל – פרקליטות מחוז תל אביב

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

24 ינואר 2016
ת"פ 40342-99 מ.י. פרקליטות מחוז -המרכז נ' הרוש ואח'

בפני כב' השופט בני שגיא

מבקש	1. אמיר אליהו ע"י ב"כ עו"ד אתי טויל
נגד	
משיבה	1. מדינת ישראל - פרקליטות מחוז תל אביב (אזרחי) ע"י ב"כ עו"ד נועה יריב

<u>החלטה</u>

בקשה להורות על ביטול תקופת מאסר בת 8 חודשים שהוטלה חלף קנס בתיק שבכותרת שם נגזר דינו של המבקש ביום 13.3.2000, בין היתר, לקנס בסך 20,000 ₪ או 8 חודשי מאסר תמורתו. המבקש מרצה עונש מאסר של 62 חודשים שהוטל במסגרת מהלך של צירוף תיקים (להלן - **המאסר הפלילי**). מאחר ומשך שנים ארוכות לא שילם המבקש את הקנס, ביום 9.9.13 נחתמה פקודת מאסר וביום 16.12.13 הופעלה, כך שהופסק ריצוי המאסר הפלילי, והמבקש החל לרצות את המאסר חלף הקנס עד סיום התקופה שנקבעה - 12.8.14, שאז המשיך לרצות את המאסר הפלילי.

למען השלמת התמונה העובדתית יצוין כי התקופה האמורה היא חלק מתקופה בת 384 ימים אותה ריצה הנאשם חלף קנסות שהוטלו עליו בחמישה תיקים שונים.

המבקש עותר לביטול המאסר שהוטל חלף הקנס זאת נוכח שלוש טענות מרכזיות: (א) נטען כי המבקש, בהיותו אסיר, פעל על מנת להסדיר את חובותיו, אך נתקל בקשיים שכן היה בהליכי פשיטת רגל. הוסבר בהקשר זה כי המרכז לגביית קנסות "מיהר" ולא אפשר למבקש שהות ראויה על מנת להסדיר את תשלום הקנס לאחר שגובש הסדר תשלומים; (ב) צו המעצר הופעל במעמד צד אחד; (ג) ההודעה שנשלחה למבקש לא תואמת את שנקבע ברע"פ 837/12 **מדינת ישראל נ' גוסקוב** (20.11.2012) (להלן - **הלכת גוסקוב**).

המשיבה סבורה כי יש לדחות על הסף הבקשה וזאת בהינתן העובדה כי המבקש סיים לרצות את תקופת המאסר חלף קנס. גם לגופן של טענות, מציינת המשיבה כי המבקש נמנע מתשלום הקנס משך 14 שנים, וכי לא נפל פגם כלשהו

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - verdicts.co.il ©

בהליך הוצאת פקודת המאסר.

לאחר שבחנתי את הבקשה ושמעתי את טיעוני הצדדים, ראיתי לדחותה.

המסגרת הנורמטיבית מפורטת בסעיף 46 לחוק העונשין תשל"ז - 1977 (להלן - **חוק העונשין**) העוסק ב"סדר נשיאת מאסר פלילי" וקובע כי כאשר אדם המרצה עונש מאסר פלילי אינו עומד בתשלום קנס שהושת עליו, והוא נדרש לרצות מאסר במקומו - "יופסק" ריצוי עונש המאסר הפלילי לשם נשיאת המאסר בגין אי תשלום הקנס. הפסיקה קבעה שההיגיון מאחורי הוראה זו "נעוץבמדיניותעקביתשלהמחוקקלהמריץתשלום קנסותעל-ידימישחייבבהם, בין‌אם‌מדובר‌בהליך‌פלילי‌ובין‌אם‌מדובר בהליך‌אזרחי במהותו" [בג"ץ 60/83 שעת נ' שירות בתי הסוהר, פ"ד לו(1) 754, 756 (1983); ע"פ 5783/12 **גלם נ' מדינת ישראל**, פסקה 13 (28.8.2013)]. נראה אפוא כי הכלל הוא שאדם שלא עמד בתשלום קנס שהוטל עליו, ונקבעה תקופת מאסר שיהיה עליו לרצות חלף תשלום הקנס - עליו לרצות עונש זה **מיד** לאחר שהתברר כי לא עמד בתשלום הקנס.

הטעם המרכזי למסקנתי נעוץ בעובדה כי המבקש **סיים לרצות** את תקופת המאסר חלף קנס כבר ביום 12.8.14.

בית המשפט העליון ברע"ב 6201/11 **טייב נ' שירות בתי הסוהר** (14.11.2011) התייחס לסיטואציה של תשלום מאוחר של קנס ובקשה לביטול תקופת המאסר לאחר שרוצתה, וקבע כדלקמן:

"**בית המשפט המחוזי צדק, על פי הלכה מושרשת, בקבעו כי לאחר שהסתיימה תקופת המאסר חלף הקנס, לא ניתן היה עוד לשלם את הקנס ולבטלה למפרע. הלכה זו נקבעה בעניין שעת, והנחתה את בית משפט זה בעניין עזאיזה ובעניין עודה; והיא מעוגנת היטב בתכליותיו של מנגנון מאסר חלף קנס (ראו, בין היתר, ע"פ 1100/91 מדינת ישראל נ' ג'עפרי, פ"ד מז(1) 418; ע"פ 5023/99 חכמי נ' מדינת ישראל, פ"ד נה(3) 406; ע"פ 1467/01 ווזווז נ' מדינת ישראל (לא פורסם)). אין ספק, כי לוח הזמנים לתשלום הקנס אינו "תכנית כבקשתך", ומתן אפשרות בלתי מוגבלת להשבת גלגל הקנס והמאסר לאחור במועד הנבחר על-ידי האסיר לפי האינטרסים שלו אינו רצוי ואינו משרת את האינטרס הציבורי**".

ראה גם עמדת בית המשפט העליון בבג"צ 60/83 **שעת נ' שירות בתי-הסוהר**, פ"ד לז(1), 754.

נראה אפוא כי עם סיום ריצוי תקופת המאסר הפכה הבקשה לתיאורטית. העובדה כי המבקש מרצה היום עונש מאסר אחר אינה משנה את התמונה שכן אין עסקינן בסיטואציה בה ניתן "לזקוף" לזכות הנאשם ריצוי תקופת מאסר "כלשהי", ולקזז תקופה זאת עם תקופות מאסר אחרות שהוטלו עליו בהווה או יוטלו עליו בעתיד.

די לכאורה בטעם זה על מנת להוביל לדחיית הבקשה, אלא שלטעמי - יש מקום לדחותה גם לגוף העניין.

הקנס המדובר לא שולם משך 14 שנים, כך שאני מתקשה לקבל את הטענה הבסיסית לפיה הליך הוצאת פקודת

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - verdicts.co.il ©

המאסר באה לעולם בהליך חפוז שגרם עוול למבקש. אין להקל ראש בסכום הקנס (20,000 ₪) אך דומני כי מדובר בסכום אשר ניתן היה לפעול על מנת לשלמו, ולו באופן חלקי, משך 14 השנים שחלפו, מהלך שלא נעשה על ידי המבקש. אציין בהקשר זה כי הליכי פשיטת הרגל בהם פתח המבקש החלו רק בחודש פברואר 2014, ולאחר שהופעלה פקודת המאסר והמבקש החל לרצות מאסר זה.

למבקש נשלחו מספר דרישות תשלום אשר חלקן חזרו, אך כבר ביום 26.6.06 קיבל לידיו המבקש את דרישת תשלום. קבלן המסירות ציין כי המסירה בוצעה חרף העובדה שהמבקש "**סירב לחתום**" (ראה הפירוט המלא בסעיף 12 לתגובת המשיבה). המבקש אף היה במו"מ עם המרכז לגביית קנסות עוד טרם הופעלה פקודת המאסר (ראה תשובת המרכז לגביית קנסות מיום 23.10.13 שניתנה במענה לפנייתו מיום 17.10.13 - נספח ה' לתגובת המשיבה). מכאן, שהמבקש היה מודע לקנס (שהוטל בנוכחותו כבר בשנת 2000), היה מודע לדרישות התשלום השונות שהוצאו בעניין והיה מודע להליך הוצאת פקודת המאסר, כך שלא ברורה לי טענתו כי הצו הוצא במעמד צד אחד. ביום 23.10.13 ניתנה החלטת המרכז לגביית קנסות בדבר חלוקת הקנס ל-24 תשלומים (וזאת במענה לבקשת המבקש) אך המבקש לא שילם ולו תשלום אחד, ועל כן ההחלטה בוטלה והמרכז לגביית קנסות המשיך בהליכי פקודת המאסר כך שרק ביום 16.12.13 החל המבקש לרצות את תקופת המאסר חלף קנס. לאור השתלשלות האירועים כפי שפורטה ולוחות הזמנים אין בידי לקבל את הטענה לפיה: "...**המבקש לא נח על שמריו ולא ישב בחיבוק ידיים. כל העת, בהיותו אסיר, פעל מכלאו על מנת להסדיר את חובותיו**".

על בסיס האמור לעיל, לא ראיתי להידרש לטענתו של המבקש לפיה דרישת התשלום שהומצאה לו אינה תואמת את שנקבע בהלכת גוסקוב. מדובר בטענה כללית, וכפי שהובהר לעיל - למבקש ניתנו שנים רבות ואינספור הזדמנויות להסדיר את תשלום הקנס, מה גם שעצם קבלת ההתראות לא הוכחש.

הבקשה אפוא - נדחית.

המזכירות תשלח העתק ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, 24 ינואר 2016, בהעדר הצדדים.

בני שגיא, שופט

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - verdicts.co.il ©